

FOTO: TOM PEETERS

Tegenover al het moois

Tegenover al het moois dat de sport ons biedt, moet bijkbaar ook een soort tegengewicht in lelijkheid staan. Fraude, doping, hooliganisme en racistische spreekkoren, blessures, de lijst is lang. Maar de sport toont haar allerlelijkste gelaat wanneer ze levens kost. Meestal zijn dat jonge levens, veel te jonge levens. Dat het dan, zoals bij Bjorg Lambrecht, ook nog eens om een talentvolle briljant gaat, doet er voor één keer niet toe. Het menselijke verdriet overstijgt het sportieve verlies van de zo belooftevolle toekomst, die is geknakt net op het moment dat hij ging ontluiken. Topsport is keihard, aldus het gezegde. Soms simpelweg té keihard. (MH) ■

JEROEN SCHEERDER

Creperen of (her)waarderen?

Lichamelijke opvoeding zou een zogeheten 'crepeerstudie' zijn. Dat stond althans juni laatsteleden te lezen in de lead van een reportage in *Zeno*, de weekendbijlage van *De Morgen*.

Met crepeerstudies worden opleidingen bedoeld waarmee je nauwelijks een job vindt. En in die weinig benijdenswaardige lijst van floprichtingen zou zich dus ook LO bevinden. Dat trok onze aandacht. Een iets grondiger studie van het schoolverlatersrapport van de VDAB waarop het desbetreffende artikel zich baseert, geeft een ietwat genuanceerder beeld. Uit de cijfers blijkt dat sportopleidingen op secundair onderwijsniveau weliswaar erg populair zijn – zeker in het TSO en bij jongens – maar dat de aansluiting met de arbeidsmarkt inderdaad niet erg vlot verloopt. In vergelijking met hogeschoolden, vertonen zogenaamde middengeschoolden (schoolverlaters met een diploma van secundair onderwijs) over het algemeen een beduidend lagere doorstroming richting beroepswereld. Middelbare sportstudies beogen dan ook geen rechtstreekse aansluiting met de arbeidsmarkt, toch niet in eerste instantie. Zij willen hun scholieren juist klaarstomen voor bewegingerelateerde studies in het hoger onderwijs, waaronder lichamelijke opvoeding, sport en bewegen of sportmanagement.

Net in die opleidingen liggen volgens de VDAB-studie de arbeidskansen heel wat hoger: van alle professionele bachelors sport en bewegen en alle masters lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen die in 2018 promoveerden, blijken er één jaar na afstuderen nog respectie-

tiel 3,7 en 2,3 procent op zoek te zijn naar werk. Reken even mee: vijf van de 185 afgestudeerde professionele bachelors en masters zijn één jaar na afzwaaidatum nog werkzoekend. Dat is in totaal dus minder dan drie procent, terwijl dat voor alle hogeschoolden in Vlaanderen op 3,5 procent ligt. Bovendien neemt het aandeel van sportwerkzoekenden jaar na jaar af. Noteer dus dat je van een sportdiploma later niet zult creperen.

Meer nog, deze gediplomeerden willen voorkomen dat mensen zoals u en ik zelf zouden creperen van bewegarmoie. In tegenstelling tot 'creatieve' richtingen zoals kunst, vormgeving of journalistiek, scoren zogenaamde zorgopleidingen – waartoe ook sport- en bewegingswetenschappen gerekend worden – in het algemeen hoog als het op jobgarantie aankomt. Dat kan ook niet anders met een samenleving die volop vergrijsd en waar de uitgaven voor gezondheidszorg een steeds grotere hap uit het overheidsbudget nemen.

Met de kwaliteit van de Vlaamse sportrichtingen blijkt het alvast snor te zitten, toch als je afgaat op het feit dat de drie universiteiten met een opleiding lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen de laatste jaren wereldwijd steevast bij de betere instituten gerangschikt worden.

Beweegexperten in de hoedanigheid van LO-leerkracht, beweegcoach of sportmanager zullen broodnodig zijn in een robotiserende wereld die continu op zoek is naar het overbodig maken van menselijke fysieke activiteit. Te midden van de zo bejubelde technologische en digitale (r)evoluties schreeuwt ons vege lijf om bewegingsaandacht. In ons samenlevingsmodel ligt de focus evenwel nog steeds heel sterk op het curatief remediëren. Een shift naar meer preventief denken en handelen is gewenst.

Het is dan ook in die zin dat lichamelijke opvoeding en beweging meer maatschappelijke waardering verdienen. Die herwaardering kan best in het onderwijs zelf aanvangen. Waarom geen vak in alle richtingen van het hoger onderwijs introduceren waarin de ontwikkeling van een positieve attitude ten aanzien van fysieke activiteit centraal staat? Dat concept is niet nieuw, want reeds meer dan tien jaar geleden aan de UGent als universiteitsbreed keuzevak geïmplementeerd. Maar het is te vrijloftend. Uit longitudinaal onderzoek blijkt dat net de overgang van secundair naar tertiair onderwijs vaak bepalend is voor het al dan niet beweegactief blijven als volwassene. Investeren in bewegingerelateerde vorming zal lonen, zeker als mensen niet op een nare manier aan hun eind willen komen. Dat is de betekenis van het Duitse 'krepieren', de etymologische voorloper van creperen. ■

Prof. Jeroen Scheerder is hoogleraar sportbeleid en sportsociologie aan de KU Leuven.